

Ustalenie nr 1 - w sprawie zwolnienia z CIT

Temat: Podtrzymanie postulatu dotyczącego zmian w zakresie zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT) dla organizacji pozarządowych.

1. Grupa robocza zapoznała się z pismem Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów, Pana Jarosława Nenemana, z dnia 31 grudnia 2025 r. (znak sprawy: DD6.8223.39.2025), stanowiącym odpowiedź na postulaty Grupy.
2. Grupa nie podziela argumentacji przedstawionej w ww. piśmie, uznając ją za opartą na błędnych założeniach co do stanu faktycznego i prawnego funkcjonowania sektora pozarządowego w Polsce. Choć pismo MF odnosiło się bezpośrednio do postulatu dotyczącego kosztów uzyskania przychodów (KUP), zawarta w nim argumentacja dotyka istoty systemu zwolnień, co wymaga odniesienia się również do postulatu Grupy z dnia 19 września 2024 r.
3. W związku z powyższym, Grupa w całości podtrzymuje Ustalenie nr 1 podjęte na III posiedzeniu w dniu 19 września 2024 r., wnoszące o zrównanie zakresu zwolnienia dochodów organizacji pozarządowych z podatku CIT na wzór innych podmiotów o podobnym charakterze (np. kgw, partii politycznych, czy związków zawodowych), poprzez nowelizację art. 17 ust. 1 ustawy o CIT (zob. Ustalenie nr 1 z 19.09.2024 r.).
 - 3.1. Zaznacza się, że niniejsze Ustalenie wraz z ustaleniem dot. podtrzymania postulatu ws. zmian w definicji tzw. KUP, stanowi kompleksowe odniesienie się do argumentacji i ocen Ministerstwa z ww. pisma.
 - 3.2. **Grupa podkreśla, że** powzięła informację o projektowanych zmianach art. 17 ust. 1 pkt 4 CIT w ramach projektu rządowego nr UD 116 wg stanu na 17.03.2026, które przyjmuje z zadowoleniem, oraz że niniejsze ustalenie nie odnosi się do tego projektu bezpośrednio. Grupa opracuje osobno ustalenie dotyczące ww. projektu.

Uzasadnienie stanowiska Grupy:

4. W piśmie z dnia 31 grudnia 2025 r. Ministerstwo Finansów formułuje tezę, jakoby „większość działań organizacji pozarządowych (...) już obecnie mieści się w zakresie ram określonych w art. 17 ust. 1 pkt 4 lub ust. 6c ustawy CIT. Dlatego też podmioty te są co do zasady zwolnione z opodatkowania podatkiem CIT”. Teza ta jest niestety fałszywa.

5. Przepis art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT zawiera zamknięty katalog celów statutowych uprawniających do zwolnienia. Katalog ten nie obejmuje wielu sfer aktywności pożytku publicznego wymienionych w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (np. działalność na rzecz praw człowieka, rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, czy wspomagania rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych).
6. Przepis art. 17 ust. 1 pkt 6c ustawy o CIT dotyczy wyłącznie podmiotów mający status organizacji pożytku publicznego (OPP). Według danych (np. Stowarzyszenie Klon/Jawor), status OPP posiada niespełna 10% zarejestrowanych w Polsce organizacji. Zatem przytłaczająca większość sektora nie może korzystać z szerszego zwolnienia przewidzianego dla OPP.
7. W konsekwencji, wbrew twierdzeniom Ministerstwa, liczne organizacje pozarządowe nie są „co do zasady zwolnione” z podatku, lecz podlegają opodatkowaniu od dochodów przeznaczonych na cele statutowe niewymienione w wąskim katalogu art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy o CIT. Prowadzi to do systemowej nierówności względem podmiotów takich jak związki zawodowe, partie polityczne, izby gospodarcze i wiele innych (art. 17 ust. 1 pkt 39), w tym nawet kół gospodyń wiejskich (art. 17 ust. 1 pkt 39a).
8. Jedynym skutecznym sposobem usunięcia tej luki systemowej i zapewnienia realizacji konstytucyjnej zasady pomocniczości oraz zasady społeczeństwa obywatelskiego (art. 12 Konstytucji RP) jest realizacja postulatu Grupy o rozszerzeniu zwolnienia przedmiotowego.